

prima instanță – (Judecătoria Criuleni) V. Ciuntu
instanța de apel – (Curtea de Apel Chișinău) V. Pruteanu, L. Popova, A. Graviliță

ÎNCHEIERE

15 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadi
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Turețchi Tatiana,

în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dominica Antoci împotriva lui Turețchi Serghei și Turețchi Tatiana privind încasarea datoriei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 prin care s-a respins apelul declarat de către Turețchi Tatiana și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Criuleni din 25 ianuarie 2016,

c o n s t a ț ă:

La 24 ianuarie 2014 avocatul Platon Mariana în interesele Domnicăi Antoci a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Turețchi, Tatiana Turețchi prin care a solicitat încasarea în mod solidar din contul pîrîților Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana, în beneficiul lui Antoci Domnica a sumei împrumutului în mărimea de 8 500 euro și a dobînzii de întîrziere pentru nerestituirea împrumutului în termen, care constituie suma 848 euro în total suma de 9 348 euro, în lei MD valuta națională la ziua achitării sumei. Încasarea din contul pîrîților în beneficiul său a tuturor cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în proces, încasarea din contul pîrîților Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana în beneficiul statului a sumei de 4992 cu titlul de taxă neachitată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a menționat că, la 13 februarie 2013 Turețchi Sergiu împreună cu Turețchi Tatiana au împrumutat de la Antoci Domnica bani în sumă de 8500 euro.

Conform recipisei din 13 februarie 2013, Turețchi Sergiu împreună cu Turețchi Tatiana s-au obligat să achite datoria pînă la 13 martie 2013, însă nu și-au onorat obligația.

Pentru a rezolva situația pe cale amiabilă, la 19 decembrie 2013 a trimis o somație către Țurețchi Sergiu și Turețchi Tatiana pentru a achita datoria benevol, însă nu a primit nici un răspuns de la aceștia, iar discuția pe cale verbală cu pîrîții nu a avut nici un succes.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 15 aprilie 2014 s-a admis acțiunea avocatului Platon Mariana în interesele lui Antoci Domnica împotriva lui Țurețchi Sergiu și Turețchi Tatiana cu privire la încasarea datoriei ca neîntemeiată, a încasat în mod solidar de la Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana în beneficiul lui Antoci Domnica suma de 9 348 euro, în lei MD, la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data achitării, dintre care 8 500 împrumutul și 848 euro dobînda de întîrziere, și cheltuielile de judecată în sumă de 5 720 lei. S-a încasat în mod solidar de la Țurețchi Sergiu și Turețchi Tatiana în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 5 009 lei.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 30 octombrie 2014 Turețchi Tatiana a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărîrii Judecătoriei Criuleni din 15 aprilie 2014 cu trimiterea pricinii la rejudecare în prima instanță.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2015 s-a admis apelul declarat de Tatiana Turețchi și s-a casat hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 15 aprilie 2014 cu restituirea cauzei la rejudecare în Judecătoria Criuleni, în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 25 ianuarie 2016 cererea de chemare în judecată s-a admis parțial, s-a încasat, în mod solidar, de la pîrîții Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana în beneficiul lui Antoci Domnica împrumutul bănesc primit și nerestituit în termenii stabiliți de contract în sumă de 8 500 euro în valută națională a Moldovei conform cursului valutar al Băncii Naționale a Moldovei la ziua executării hotărîrii judecătorești și cheltuielile de judecare a pricinii, proporțional părții admise din pretenții în sumă de 520 lei și 30 bani. În rest cererea reclamantei Antoci Domnica a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la pîrîții Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana în beneficiul reclamantei Antoci Domnica și dobînda de întîrziere determinată conform art. 619 din Codul civil, pe care urmează să o achite debitorii, chiar și în lipsa vinovății, dacă nu execută hotărîrea în termen de 90 de zile de la data cînd aceasta a devenit definitivă. S-a încasat în mod solidar de la pîrîții Turețchi Sergiu, Turețchi Tatiana în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 4 918 lei, 05 bani.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 02 martie 2016 Turețchi Tatiana a depus cerere de apel prin care a solicitat casarea hotărîrii Judecătoriei Criuleni din 25 ianuarie 2016 la cererea lui Antoci Domnica împotriva lui Turețchi Sergiu și Turețchi Tatiana cu privire la încasarea datoriei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 s-a respins apelul declarat către Turețchi Tatiana și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Criuleni din 25 ianuarie 2016.

La 06 ianuarie 2017 Turețchi Tatiana a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea decizie Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2016 la cererea de chemare chemare în judecată a lui Antoci Domnica împotriva Turețchi Serghei și Turețchi Tatiana privind încasarea datoriei, cît și hotărîrea Judecătoriei

Criuleni din 25 ianuarie 2016 cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la respingerea cererii de chemare în judecată. Totodată a solicitat scutirea recurentei de la achitarea taxei de stat.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanța de apel a apreciat greșit circumstanțele de fapt și anume de către recurentă a fost prezentată recipisa precum că a întors suma de 4 800 de euro, iar instanța de judecată nu a admis-o ca probă.

Mai mult a indicat că, Antoci Domnica nu a negat întocmirea recipisei date, iar instanța de fond și de apel punând la îndoială recipisa prezentată, a motivat că nu este semnată de Antoci Domnica și conține corectări și neclarități.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 17 ianuarie 2017 s-a respins cererea înaintată de către Turețchi Tatiana privind scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de recurs și s-a acordat termen recurentei Turețchi Tatiana până la 06 februarie 2017 pentru achitarea taxei de stat în sumă de 2459 lei cu prezentarea originalului Curții Supreme de Justiție.

Potrivi ordinului de încasare nr. L9UH-6100, la 06 februarie 2017 a fost achitată taxa de stat în sumă de 2464 lei.

Potrivit prevederilor art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei 28 septembrie 2016.

Potrivit scrisorii nr. 30357 copia deciziei a fost expediată la 26 octombrie 2016 (f.d. 257), iar la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Cererea de recurs a fost depusă la 06 ianuarie 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

În cererea de recurs nu se indică o încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare de judecată s-au pronunțat.

De asemenea se reține că, dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Suplimentar, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a încălcat flagrant regulile de apreciere a probelor.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

Conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmerts c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din

3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Turețchi Tatiana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Turețchi Tatiana se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari